

Psychiatrický pacient v ordinaci urologa

MUDr. Jiří Poněšický

Privátní urologická praxe Královské Vinohrady, s. r. o., Praha

Psychiatrická nemocnice Bohnice, Praha

Adiktologická klinika 1. LF UK a VFN, Praha

Psychiatrická onemocnění jsou v populaci velmi běžná, proto se s nimi běžně setkává i urolog ve své ordinaci. Psychiatrická onemocnění mohou mít urologické symptomy a některá psychofarmaka mohou vyvolat urologické symptomy. Urologické onemocnění může mít dopad na psychické zdraví. Urologické medikamenty mohou ovlivnit psychiatrické onemocnění. Psychiatrická a urologická problematika se mohou prolínat. S některými psychiatrickými pacienty může být obtížnější komunikace.

Klíčová slova: deprese, úzkostnost, psychofarmaka, antidepressiva, antipsychotika.

A psychiatric patient in a urologist's office

Psychiatric diseases are very common in the population, which is why even a urologist regularly encounters them in his office. Psychiatric diseases can have urological symptoms and some psychotropic drugs can cause urological symptoms. Urological disease can have an impact on mental health. Urological medications can affect psychiatric illness. Psychiatric and urological issues can overlap. Some psychiatric patients may be more difficult to communicate with.

Key words: depression, anxiety, psychotropic drugs, antidepressants, antipsychotics.

Představa psychiatrického pacienta v urologické ambulanci často vzbuzuje negativní asociace spojené se stigmatizací psychiatrie ve společnosti jako celku, jíž nejsou uchráněni ani lékaři, a tedy ani urologové. Předem bývá přítomna obava z větších nároků na komunikaci, čas a možných nedorozumění či non-adherence.

Péče o psychiatrické pacienty může být pro odborníky z jiných oborů i pro samotné psychiatry náročná. Při komunikaci mívají tendence buďto svoje potíže agravovat, nebo je naopak bagatelizovat. Lékaři si proto nebyvají jisti, zda mohou informacím od pacientů věřit. Pacienti se také nezřídka za „svou psychiatrickou diagnózu“ stydí a mají tendence tajit, že užívají psychofarmaka. Také mají vysokou tendenci s léky manipulovat nebo si je vysazovat (1).

Problémy s duševním zdravím jsou příčinou přibližně jedné třetiny všech roků poznamenaných disabilitou v důsledku onemocnění

a deprese je přitom globálně nejčastějším důvodem života v disabilitě. Duševní onemocnění dohromady způsobují zátěž přibližně 15 % populace, což je srovnatelné s onemocněními onkologickými. Výskyt duševních onemocnění v české populaci dosahuje více než 10 % u poruch spojených s užíváním alkoholu, více než 7 % u úzkostných poruch, přibližně 5,5 % u poruch nálady (4 % závažné deprese), téměř 3 % u poruch spojených s užíváním nealkoholových a netabákových drog a 1,5 % u psychotických poruch. Další lidé trpí ADHD, poruchami příjmu potravy, poruchami osobnosti, demencemi a dalšími duševními onemocněními. Sebevraždu spáchají v ČR každý den přibližně čtyři lidé. Významný výskyt duševních poruch nacházíme v dětské a adolescentní populaci. Celosvětově je souhrnná prevalence duševních poruch 13,4 %, přičemž nejčastěji jsou zastoupeny úzkostné poruchy 6,5 %, ADHD a poruchy chování 5,7 % a depresivní porucha 2,6 %. Existují ri-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethics approval and consent to participate:

The authors attest that their study is in compliance with human studies committees and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the Food and Drug Administration guidelines, including patient consent where appropriate. The authors also declare that their paper is in accordance with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018.

Conflict of interest:

None.

Consent for publication:

None.

Author's contributions:

None.

Cit. zkr: **Urol. praxi.** 2024;25(2):88-92
<https://doi.org/10.36290/uro.2024.036>

Článek přijat redakcí: 12. 3. 2024

Článek přijat k tisku: 4. 4. 2024

MUDr. Jiří Poněšický

ponesicky@seznam.cz